

EPR Update

Vol 3-2024

Data

Take Back

PRO

Eco-Design

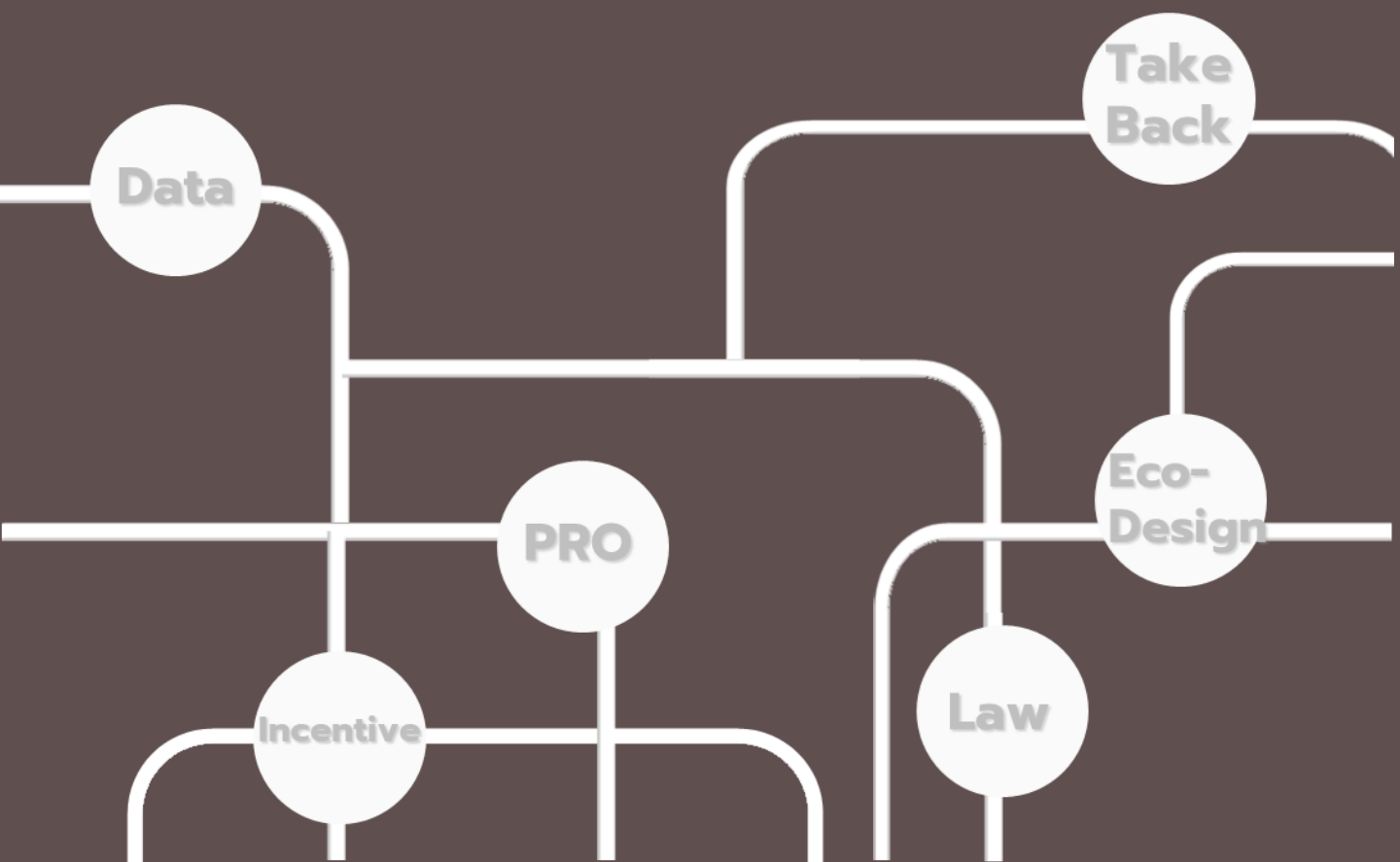
Incentive

Law

คุยกับ TIPMSE

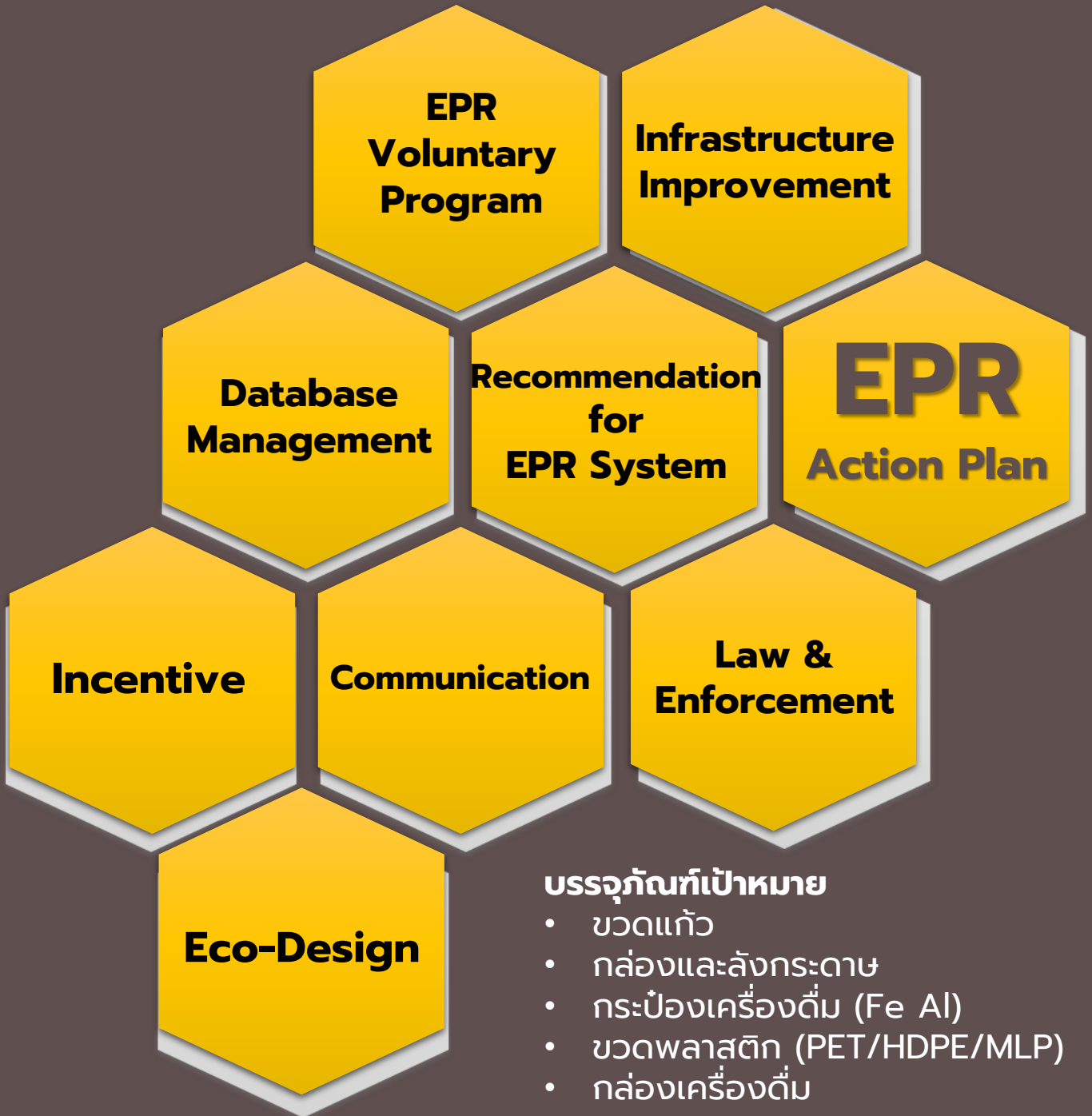
ไตรมาส 3 **TIPMSE** เข้าสู่ช่วงของการทำงานที่เข้มข้นมากขึ้น หลายภารกิจต้องให้ความสำคัญในการผลักดัน ทั้งด้านนโยบายและมาตรการที่จะทำให้ EPR ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้แต่งานในพื้นที่นำร่องจังหวัดชลบุรี ก็เข้าสู่ช่วงผลักดันในระดับนโยบาย และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เป็นเป้าหมายสำคัญของ **PackBack** ในจังหวัดชลบุรี นอกจากนี้ ยังเป็นช่วงสำคัญที่มีการพัฒนารูปแบบใหม่ๆ และสร้างพันธมิตรเพื่อเข้าร่วมขับเคลื่อน EPR มากขึ้น

EPR Update ฉบับนี้ ผู้อ่านจะได้รับทราบประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นในเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2567 และหากสนใจเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่ **02-345-1293**

แผนงานการขับเคลื่อน EPR

ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดการบรรจุภัณฑ์
อย่างยั่งยืนด้วยหลักการ EPR

การขยายความร่วมมือ EPR

PackBack in Action ปี 3 รวมพลังเดินหน้า :
The Drive for EPR in Thailand
และกิจกรรมแสดงเจตจำนงความร่วมมือการขับเคลื่อน EPR

2 ตุลาคม 2567 TIPMSE ได้จัดกิจกรรม **PackBack in Action ปี 3 รวมพลังเดินหน้า : The Drive for EPR in Thailand** และกิจกรรมแสดงเจตจำนงความร่วมมือการขับเคลื่อน EPR ซึ่งมีการจัดขึ้น ณ ห้องเพลนารี ฮอลล์ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ภายในงาน SX2024 โดยมีรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณชญาภัทท์ ภัทดีจิตต์ เป็นประธานและร่วมบรรยายพิเศษในหัวข้อ **นโยบายภาครัฐกับการขับเคลื่อน EPR ในประเทศไทย** และมีคุณเกรียงไกร เรียรนุกุล ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมบรรยายในหัวข้อ **ส.อ.ท. ขับเคลื่อนอุตสาหกรรม มุ่งผลักดัน EPR** ซึ่งปีนี้นับว่าเป็นปีที่ 3 ที่เราขยายเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก 50 องค์กร ในปี 2564 มาเป็น 149 องค์กรในปี 2567 ซึ่งนอกจากจะถือเป็นการมาร่วมตอกย้ำความชัดเจนของความเข้มแข็งของเครือข่าย ยังเป็นการเชิญชวนให้ผู้ผลิตหรือองค์กรใดๆ ที่สนใจ สามารถมาร่วมขับเคลื่อน และร่วมเรียนรู้ EPR ไปกับ PackBack ได้

EPR Voluntary Program

แผนงานนี้ มุ่งสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินงาน EPR

ภาคสมัครใจ โดยที่ผ่านมา TIPMSE ได้ดำเนินการ PackBack นำร่องเก็บกลับในจังหวัดชลบุรี โดยร่วมกับ 3 เทศบาลนำร่องและ 9 เทศบาลที่ขยายผล โดยมุ่งทดลองเครื่องมือเก็บกลับ ทั้ง**เครื่องมือส่งเสริมการคัดแยกต้นทาง** อาทิ การแจกถุงแยกขยะ ตลาดนัดรีไซเคิล แยกแลกของ เป็นต้น **เครื่องมือที่พัฒนาระบบการขนส่ง** เช่น ชาเล้งเดลิเวอรี่ บริการรับซื้อถึงบ้าน เป็นต้น และ**เครื่องมือการส่งเสริมการคัดแยกปลายทาง** เช่น ร้านรับซื้อเครื่องใช้ การคัดแยกที่สถานีกำจัดขยะ เป็นต้น

ท้ายที่สุดแล้ว การทำงานในระดับพื้นที่ทำให้เห็นความแตกต่างของผลสำเร็จ ซึ่งมาจากตัวแปรสำคัญ ทั้งในเรื่อง**องค์ความรู้และวัฒนธรรมท้องถิ่น** รวมถึง**แกนนำชุมชน**ที่มีส่วนต่อความสำเร็จ สำหรับปัจจัยทางกายภาพ มาจากในส่วนของคุณลักษณะพื้นที่ที่ข้อจำกัด และร้านรับซื้อในท้องถิ่นที่เข้าไปทำธุรกิจรับซื้อ และส่วนสำคัญที่สุดก็คือ **กฎหมายระดับท้องถิ่น** ที่จะช่วยเอื้อหนุนและแก้ไขปัญหของการคัดแยกต้นทางได้ แต่ทั้งนี้ ก็ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของท้องถิ่น และแนวทางการเข้าไปมีส่วนร่วมของภาคเอกชนตามหลัก EPR ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการทดลองของ PackBack ในครั้งนี้

EPR Voluntary Program & Infrastructure

นอกจากนั้น PackBack by TIPMSE ยังได้จับมือร่วมกับ เครือข่าย PPP Plastic , PRO Thailand Network และ AL Loop ร่วมด้วย TBR SCGP พัฒนาโครงการ EPR ภาคสมัครใจ ภายใต้ชื่อ โครงการ Producer Responsibility Organization หรือ PROVE เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอ มุ่งสู่แนวทางการจัดตั้ง PRO ในอนาคต ซึ่งเป็น องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของ EPR

นอกจากนั้น การทดลองในภาคสมัครใจ ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ อย่างเช่น พื้นที่นำร่องใน จังหวัดชลบุรี มีการจัดสรรพื้นที่กำจัดขยะบางส่วนเพื่อทดลองการแยก MLP จากขยะที่รวบรวมตามครัวเรือน เพื่อนำกลับเข้าสู่กระบวนการแปรรูป เป็นพลังงาน จากการทดลอง พบว่า MLP ที่ได้มาเหมาะสมกับการนำไปเป็น พลังงาน เนื่องจากปนเปื้อนกับขยะประเภทอื่น ซึ่งหากต้องการนำกลับมา รีไซเคิล อาจต้องเปลี่ยนแปลง กระบวนการคัดแยกต้นทาง ให้มีการ แยกขยะเศษอาหารออกจากขยะประเภทอื่นก่อน โดยในพื้นที่นำร่อง ยังได้มีการพัฒนากลุ่มผู้รวบรวมเพื่อ สนับสนุนการเก็บกลับได้

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ PPP Plastic ซึ่งเป็นหน่วยงานร่วม ขับเคลื่อน EPR เป็นแนวทางที่มุ่งการพัฒนากระบวนการคัดแยกที่ปลายทาง โดยการจัดสร้าง Materials recovery facility (MRF) ผ่าน SMART Recycling Hub ซึ่งดำเนินการในหลายจังหวัด รวมถึงในกรุงเทพฯ โดยแนวทางนี้จะเป็นการสนับสนุนการคัดแยกตลอดวงจร โดยเน้นให้ บรรจุภัณฑ์หลุดรอดสู่หลุมฝังกลบต่อไป

Database Management

การพัฒนาระบบจัดการข้อมูล

หลังจากเมื่อปี 2564-2566 ที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดย TIPMSE ดำเนินการศึกษาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบ EPR โดยการศึกษาข้อมูล Material Flow Analysis (MFA) Value Chain Analysis (VCA) และ Life Cycle Assessment (LCA) เพื่อศึกษาการไหลของบรรจุกภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน จนทำให้เห็นถึงแนวโน้มการนำกลับมาใช้ใหม่ของบรรจุกภัณฑ์แต่ละประเภทข้อมูลที่ได้จากการศึกษากลายเป็นฐานข้อมูลเพื่อใช้พัฒนาข้อมูลสำหรับ EPR

ไตรมาส 3 ของปี 2567 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้จับมือร่วมกับสถานทูตเดนมาร์กประจำประเทศไทย ศึกษาพัฒนาระบบข้อมูลสำหรับ EPR ซึ่งประกอบด้วย ระบบลงทะเบียนสมาชิกและติดตามตรวจสอบของ PRO และระบบฐานข้อมูลด้านบรรจุกภัณฑ์เพื่อกำหนดเป้าหมายและติดตามผล ทั้งนี้ สถานทูตเดนมาร์กฯ ได้ประสานองค์กรต่างๆ ที่ทำงานด้าน EPR ซึ่งมีทั้งองค์กรกลาง PRO และหน่วยงานภาครัฐมาร่วมแบ่งปันข้อมูล EPR ของประเทศเดนมาร์กให้ผู้เกี่ยวข้องในประเทศไทยได้รับทราบ เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาระบบข้อมูลของประเทศไทยต่อไป

Incentive

การพัฒนามาตรการจูงใจ

การพัฒนามาตรการจูงใจสำหรับการขับเคลื่อน EPR เป็นหนึ่งในแผนงานที่สำคัญที่ภาครัฐมุ่งเป้าสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีการจัดตั้งคณะทำงานพัฒนามาตรการจูงใจ ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนด้วยหลักการ EPR โดยมีการประชุมครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2567 ณ ห้องประชุมกรมควบคุมมลพิษ มีรองอธิบดีกรมฯ เป็นประธานการประชุม และมีผู้อำนวยการใหญ่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นประธานร่วม การประชุมครั้งนี้ TIPMSE และสมาชิกนำเสนอแผนการพัฒนา มาตรการสนับสนุนให้กับผู้เกี่ยวข้องในระบบ EPR ทุกภาคส่วน ซึ่งแต่ละมาตรการจะไม่ได้นำมาพัฒนาพร้อมกัน ในระยะแรกเริ่มต้นจากการพัฒนามาตรการเพื่อสนับสนุนผู้เข้าร่วมภาคสมัครใจ และการพัฒนา ปลายทางของการแปรรูป รวม 3 มาตรการ ประกอบด้วย

- 1) มาตรการลดหย่อนภาษี : ที่สนับสนุนผู้เข้าร่วมภาคสมัครใจ
- 2) มาตรการลดหย่อนภาษี : ในกรณีที่ผู้ประกอบการใช้ PCR
- 3) Certificate : EPR Voluntary Program และสร้าง มาตรการสนับสนุนให้สามารถใช้ประโยชน์จาก Certificate

ที่ประชุมฯ เห็นชอบในหลักการ และมีการเสนอความเห็นเพื่อพัฒนา แนวทางจากผู้แทนกรมสรรพากร และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยมุ่งให้ภาคเอกชนทบทวนรายละเอียดและจัดทำข้อมูลเพื่อสนับสนุน แนวทางมาเพื่อพิจารณา และนำเข้าหารือในที่ประชุมคณะกรรมการ EPR ต่อไป

Producer

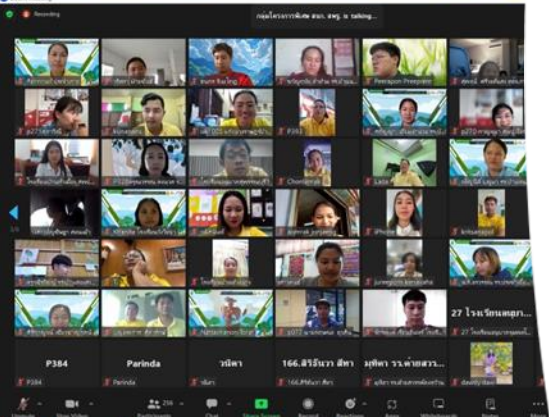
ผู้ผลิต โดยเฉพาะผู้ผลิตสินค้าหรือ Brand Owner มีความสำคัญต่อระบบ EPR เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้วงจรการจัดการบรรจุภัณฑ์หมุนเวียนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งบทบาทสำคัญที่ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบ คือ การส่งเสริมให้เกิดการจัดเก็บและรวบรวมบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วเพื่อกลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลและการใช้หลักการ Design for Recycle หรือ D4R ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ไตรมาสที่ 3 การสื่อสารกลุ่มผู้ผลิต ส่วนใหญ่เกิดจากความต้องการของภาคเอกชนที่เริ่มต้นตัวเรียนรู้และเตรียมความพร้อม เช่น CPF กลุ่มบริษัทไทยเบฟ สมาคมเครื่องสำอาง กลุ่มอุตสาหกรรมแก้วและกระจก กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ กลุ่มการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อม ส.อ.ท. เป็นต้น และจากความต้องการองค์ความรู้จากผู้ผลิต จึงทำให้เกิดหลักสูตรอบรม Introduction of EPR Ep.1

ในวันที่ 4 กันยายน 2567 โดยร่วมกับกรมควบคุมมลพิษและสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทยจัดทั้งแบบออนไซต์และออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 200 คนและมีการบันทึกการอบรมทางออนไลน์ผ่าน FTI Academy และ TIPMSE channel ต่อไป

Consumer

ผู้บริโภค มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการหลังการใช้งาน ซึ่งประเทศไทยใช้หลักการ EPR ส่วนใหญ่จะมีการออกกฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องแยกขยะ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ในครัวเรือน และมีการบังคับใช้อย่างเข้มข้น ทำให้บรรจุกฎที่ใช้แล้วไม่ปนเปื้อน และสามารถแยกออกจากขยะประเภทอื่นๆ ได้ง่าย ดังนั้น ในประเทศไทยที่ยังไม่มีกฎหมายด้านนี้ จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจและความตระหนัก เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และความตระหนักในการคัดแยกขยะ โดยเฉพาะผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คือเยาวชน ที่จะเป็นกำลังของชาติต่อไป เราจึงเน้นการบูรณาการเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือดำเนินการใน 2 กิจกรรม ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรผ่านบุคลากรครู โดยการอบรมออนไลน์ ปีละ 2 รุ่น (ประถมและมัธยมศึกษา) การจัดทำเครื่องมือและกิจกรรมเพื่อพัฒนากลุ่มเยาวชน ซึ่งปี 67 กำหนดจัด 2 กิจกรรม ประกอบด้วย ค่ายพัฒนาแกนนำเยาวชน และการประกวดสปอตโทรทัศน์

ไตรมาสที่ 3 มีการจัดกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม โดยมีครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรมกว่า 800 คน มีนักเรียนที่เข้าร่วมค่ายพัฒนาแกนนำรวม 60 คน และมีโรงเรียนที่เข้าร่วมประกวดสปอตกว่า 100 โรงเรียน

Eco-design

Design for Recycle

การออกแบบ ที่มุ่งเน้นการทำให้สามารถ

นำกลับมารีไซเคิลได้ง่าย หรือมีส่วนประกอบของวัสดุรีไซเคิลมากขึ้น

การส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์ โดยมุ่งการออกแบบที่ทำให้เกิดการนำกลับมารีไซเคิลใหม่ได้ง่ายขึ้น ดำเนินการโดยคณะทำงานพัฒนาภาค กลุ่มงาน Eco-design ซึ่งได้มีเป้าหมายในการสร้างมาตรฐานหรือข้อตกลงร่วมกันในการออกแบบที่มุ่งให้สามารถรีไซเคิลได้ โดยเริ่มจากการให้ความรู้ โดยเฉพาะความรู้ในหลักการหรือมาตรการทั้งในและต่างประเทศ ที่มีผลต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในประเทศไทย เช่น ข้อตกลงร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ THAI WORKSHOP AGREEMENT ข้อตกลงร่วม 4004-2566 TWA 4004-2566 ซึ่งกำหนดคุณลักษณะของบรรจุภัณฑ์พลาสติก 3 ชนิดที่มุ่งนำกลับมารีไซเคิลได้ง่าย โดย TIPMSE ได้ดำเนินการสื่อสารข้อมูลที่สำคัญเหล่านี้ผ่านกิจกรรมสัมมนาต่างๆ รวมถึงการจัดบรรยายให้กับคณะทำงานฯ เพื่อให้ทราบถึงมาตรการ PPWR ในต่างประเทศ และการจัดอบรม EPR Ep.2 Eco-design

ซึ่งจะเผยแพร่ต่อทางออนไลน์ในรูปแบบของ E-learning ช่องทางของ FTI Academy ซึ่งมุ่งให้ภาคอุตสาหกรรมได้เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับมาตรการทั้งในและต่างประเทศต่อไป นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับ GIZ ในโครงการ Ma-Re-Design เพื่อพัฒนางานในด้านนี้ต่อไป ซึ่งสามารถติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมในฉบับต่อไป

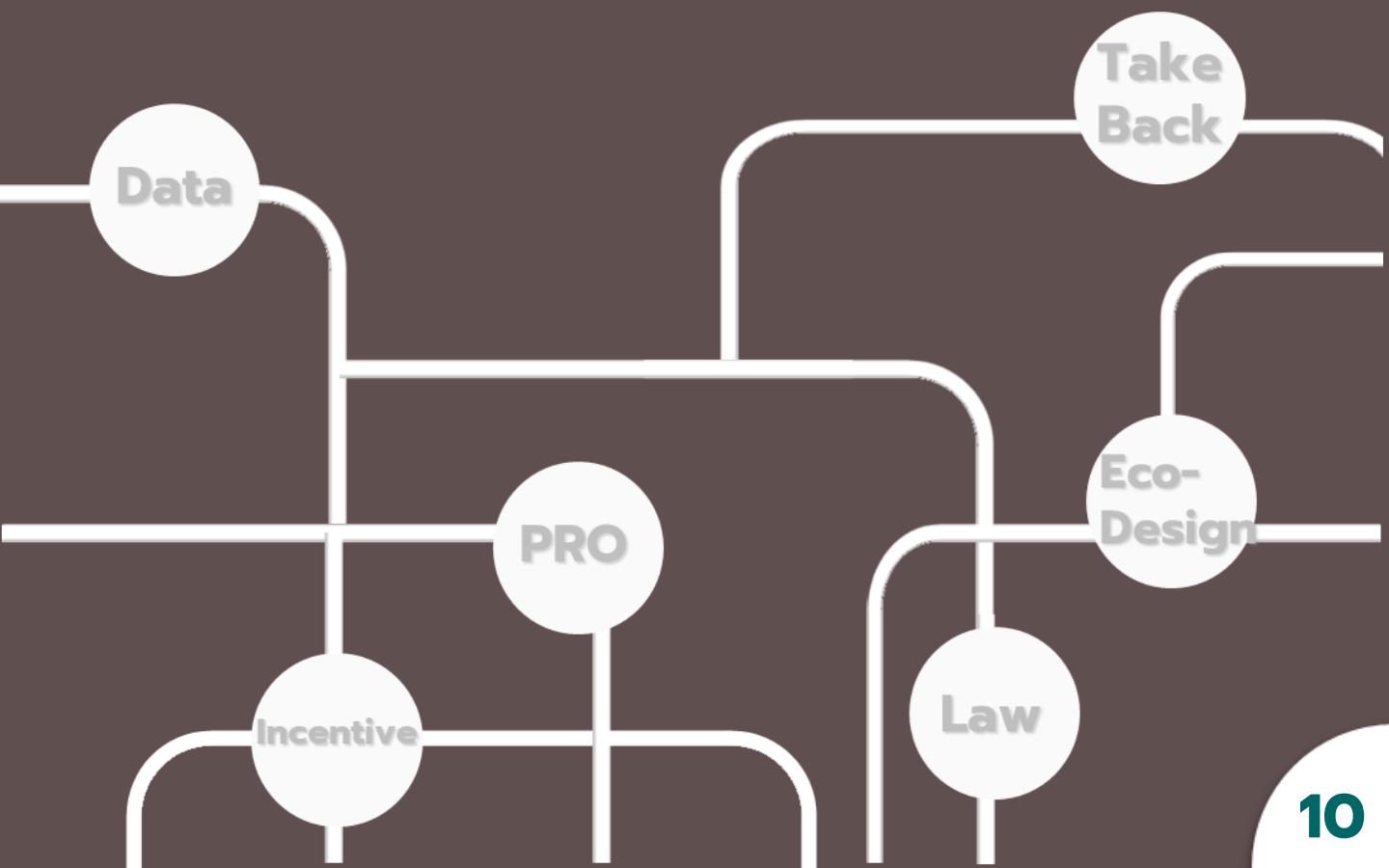
Recommendation for **EPR System**

จากแผนงานต่างๆ **กรมควบคุมมลพิษ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดย TIPMSE** จะร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ดำเนินงานและถอดบทเรียน เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอของระบบ EPR ที่เหมาะสมกับประเทศ นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ อย่างสำนักงานองค์การ

ความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (**GIZ**) ศึกษาองค์ประกอบของ EPR ทั้งโครงสร้างค่าธรรมเนียม หรือ EPR Fee รวมถึงโครงสร้าง PRO ในต่างประเทศ ซึ่งในไตรมาสที่ 3 นี้ มีการประสานเพื่อหารือร่วมกันในประเด็นต่างๆ เพื่อให้เกิดภาพของการทำงานที่สร้างประโยชน์ต่อการพัฒนา EPR ของประเทศไทย และในไตรมาสที่ 4 ก็จะเข้าสู่การทำงานของทีมวิจัยและที่ปรึกษา ซึ่งได้ทีมผู้เชี่ยวชาญจากทั้งในและต่างประเทศมาร่วมมือกัน

สุดท้ายแล้ว รูปแบบที่ผ่านการศึกษาอาจไม่ใช่คำตอบของระบบ EPR ในประเทศไทย แต่อย่างน้อยก็จะทำให้ทุกฝ่ายเข้าใจต่อหลักการ EPR มากขึ้น

PACK BACK

PackBack เก็บกลับบรรจุภัณฑ์เพื่อวันที่ยั่งยืน

EPR Update

Vol 3-2024

TIPMSE MEMBER

